СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 25. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 31-го СІЧНЯ 1951. No. 25. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 31, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПОЧИНАЮТЬ ЗАВОДИТИ КОНТРОЛЮ ЦІН

Ню Йорк. — Серед замішання й поспіху вже наставлено деяких урядовців і створено бюро контролі цін для округи Ню Йорк-Ню Джерзі. Діючий регіональний директор контролі цін, Джеймс Дж. Лайонс, вже має 42 особи для співпраці, а цілий штаб має обняти 300 осіб. Він відкрив бюро під ч. 2 Парк Евеню в якому бизнесмени й інші інтересовані люди можуть дістати інформації про замороження цін і платень.

З Вашингтону наспіли вісті, що голова Бюра Стабілізації цін, Майкел В. Ді Сал, оприлюднить з кінцем тижня точніші дані про контролю цін на фабричні вироби. Кажуть, що засадою при встановленні цін буде, щоб покрити кошти продукції, а до того додати ще якийсь зиск. Урядовці твердять, що це обійме як дрібних так і гуртівних продавців. Коли ці засади вдасться встановити, тоді покінчиться хвилеве замороження цін і прийде постійне управильнення. Деяке замішання викликала вістка, що вуглекопи мають дістати підвишку платень, хоч уже проголошено замореження. Урядовці кажуть, що вуглекопи мали дістати підвишку заки ще було проголошене замороження цін і платень.

НЕДОСТАЧА ВОДИ БІЛЬШОЮ НЕБЕЗПЕКОЮ НІЖ АТОМОВА БОМБА

Вашингтон. — Науковці Злучених Держав переводять студії над недостачею води на цілій території Злучених Держав після того, як завважали, що минулого року місто Ню Йорк не мало доволі питної води. Перед сто роками припадало по кілька галонів води на голову. Тепер припадає по 1,300 галонів. Промисл зуживає 5,000,000,000 галонів земної води кожного дня. Одна тона штучої гуми потребує для свого виробу 600 галонів, тона району 200,000, а тона стрільного бездимного пороху 50,000 галонів. Секретар внутрішніх справ, Оскар Чапман, наказав провести спеціяльні студії, як розпорошити промислові підприємства по різних околицях відповідно до багатства земної води. З цим злучена теж і мандрівка населення з теперішніх великих середовищ, які не можуть постаратися за належне багатство води як для пиття так і для промислових цілей.

ЗГИНУВ ПЕРЕДОВИЙ ЛІТУН, ДОН ДЖЕНТІЛ

Ендрус Ер. Бейс, Мд. — Кап. Дон Джентіл, американський чемпіон у літунстві, який підчас війни збив 19 німецьких літаків, погиб рясподівано підчас літунських вправ, коли його літак розбився і згорів. Він мав 30 років життя, на війні служив три роки. Підчас вправ згинув теж один вояк, який добровільно зголосився до служби при повітряних силах.

СЕНАТ УХВАЛИВ $75,000 НА СЛІДСТВО НАД БОЛЬШЕВИКАМИ

Вашингтон. — Сенат ухвалив виасигнувати $75,000 на ведення слідства над комуністами в Америці без огляду на слідство, яке ведуть урядові чинники. В імені сенату буде вести допити правнича підкомісія, на чолі якої є сен. Пат МекКарран. Будуть теж прослідживати діяння інших підривних осіб поза допитами уряду. Сенат теж одобрив продовження іншого слідства, а саме цього, що його веде комісія під головством сен. Клайда Р. Гой і призначив на цю ціль $100,000.

ХОЧУТЬ ПОКЛИКАТИ ЖОНАТИХ ЛЮДЕЙ ДО ВІЙСЬКА

Вашингтон.—Комісія збройних сил палати репрезентантів заявила, що плянує покликати до військової служби людей аж до 30 року життя, як теж і вісімнадцятирічних юнаків, як це пропонує департамент оборони. Водночас сен. Лíндон Б. Джансон, голова сенатської комісії заповів, що він зголосить поправку до закону, на підставі якої можна буде покликати до військової служби жонатих людей, які не є ветеранами і тисячі осіб у поборовім віці, які находяться в клясі 4-Ф, отже звільнені від військової служби внаслідок фізичних або умових недостач, заки ще мали б покликати 18-річних. Директор поборової служби, генерал-майор Луїс Б. Герші, видав наказ, щоб стримати на 30 днів покликування університетських студентів, які відбувають вищі студії („пост-ґрадюейт"). Теж не будуть покликати студентів, які приготовляються до покінчення студій в червні.

ВІЙНА МЕНШЕ ЛИХО НІЖ КОМУНІЗМ

Ню Йорк, 29 січня. — Подавляюча частина християнських провідників з нехіттю приходить до висновку, що в грішному світі війна може бути часом меншим лихом ніж інші лиха. Таке становище зайняв пастор Леланд Б. Генрі, екзекутивний директор Комісії Християнських Суспільних Відносин протестантської єпіскопальної дієцезії Ню Йорку при відкритті дводенної конференції синодального дому катедри св. Івана.

„З уваги на жахливу загрозу для людської свободи, створену комуністичним походом на завоювання світу, оце є смирна думка церковних провідників, які змагають до зрозуміння і до сповнювання Божої волі і хочуть йти за Божим проводом так як і їх миролюбні браття" — заявив пастор Генрі. Справдішнє питання, яке стоїть перед Християнською Церквою, це не питання, чи війна є „справедлива", тільки питання, чи християни мають ужити сили, коли зайде потреба, щоб обороняти свободу і справедливість, яку ми унаслідили і чи маємо обороняти це міжнародне тіло, яке тепер існує — міркував проповідник. Інші протестантські провідники будуть обговорювати цю справу впродовж двох днів.

В АМЕРИЦІ

● **291,000 добровольців потрібно** до медичної обслуги при цивільній обороні в Ню Йорку. Треба 41,460 медсестер, 25,840 помічників і помічниць, а інші це звичайні працівники, які будуть стояти готовими до перевоження жертв нападу з повітря.

● **Сем Рейберн, побив рекорд** як предсідник палати репрезентантів у часі свого урядування. У вівторок він провів 3,027 днів як спікер палати. Вперше він був вибраним на це становище у вересні 1940 р. Перед тим здобув рекорд Генрі Клей, який до р. 1825 провів 3,056 і пів дня на становищі спікера.

● **Маніфест з підтримкою для Діна Ачесона** і його способу ведення закордонних справ, підписали 875 визначних осіб. Маніфест оприлюднив комітет в Ню Йорку, на чолі якого стоїть д-р Гері Д. Гідеонс, предсідник Бруклин Каледж.

● **На інавґурацію президента Бразилії, Хетуліо Варґаса,** виїхала місія зі ЗДА складена з Нелсона Рокефеллера, двох сенаторів і двох членів палати репрезентантів. До Ріо де Жанейро виїхав теж кружляк Олбені.

● **Катедру св. Петрика** в Ню Йорку стережуть поліцисти від бомби. Спелман дістав погрозу в суботу, одначе це не відтягнуло людей від богослужень.

Перед рішенням О.Н. в справі червоно-китайського аґресора

Лейк Соксес, 30. січня. — Сьогодні в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї О. Н. має відбутися голосування в справі комуно-китайської аґресії в Кореї і є підстави сподіватися, що американська резолюція, яка осуджує червоний Китай як аґресора, домагається негайного відкликання його військ з Кореї та передбачує дальші заходи до боротьби проти аґресії, хоча і не виключає мирного полагодження конфлікту, буде прийнята великою більшістю голосів. Напередодні цього голосування Індія остерегла „на підставі інформації з найвищого джерела", що прийняття цеї резолюції „уб'є" всі надії на мирне полагодження. Вважається, що цим „найвищим джерелом" мав бути „сам" Мао Це-тунґ, та що такий сам погляд мав висловити індійському амбасадорові в Пейпінґу комуно-китайський премієр і міністер закордонних справ Чу Ен-лаї. Так само з „авторитетних джерел" повідомлено, що комуно-китайський уряд погоджується на останню пропозицію азійсько-арабських країн, що передбачує конференцію в справі Далекого Сходу з участю комуно-китайського представника та першою точкою на порядку нарад якої мало б бути перемир'я в Кореї. Азійсько-арабські „спонсори" цеї резолюції зі свого боку остерігають, що на випадок прийняття Політичним Комітетом американської резолюції, третя світова війна буде неминуча. Індійський представник, що виявився найбільшим оборонцем комуно-китайського аґресора, драматично твердив, що за „один-два місяці" після ухвали американської резолюції „міста лежатимуть в руїнах, гинутимуть дивізії військ і кораблі будуть йти на дно моря". В міжчасі Британія запропонувала на сьогодні рано засідання Ради Безпеки, щоб зняти справу Кореї з її порядку і тим самим уможливити голосування над американською резолюцією в Генеральній Асамблеї.

ДРАСТИЧНА ОБОРОННА ПІДГОТОВКА БРИТАНІЇ

Лондон, 30. січня. — Під загрозою безпосередньої можливости совєтської аґресії, британський премієр Атлі домагався вчора в парляменті призначення 4,700,000,000 фунтів стерлінґів, або 14% цілого національного приходу, на оборонну підготовку країни впродовж найближчих трьох років. Він рівночасно ствердив необхідність покликати на двотижневі перевишкільні і доповняючі військові курси — 235,000 резервістів, а 15 до 20 тисяч з т. зв. регулярної резерви мали б бути покликані до активної служби у фльоті і авіяції, щоб заповнити деякі військові прогалини на випадок війни. Неофіціяльно повідомлено, що Британія має готовий плян негайної висилки около 5 нових дивізій на європейський континент на випадок війни, в додатку до чотирьох дивізій, що вже там перебувають. Передбачується теж цілий ряд інших подібних заходів, що мали б радикально скріпити британські оборонні можливості в рямках встановленої Атлантійським пактом загальної оборони Заходу.

РОСІЯ МОЖЕ НАПАСТИ КОЛИ-БУДЬ, КАЖЕ ВОДСТВОРТ

Гулл, у провінції Квебек, у Канаді, 29 січня. — Провідний американський урядовець цивільної оборони заявив, що Злучені Держави відступають від програми побудови великих сховків від повітряних нападів тому, що Вашинґтон того переконаний, що не буде часу їх викінчити. Таке вияснення склав на першому форумі цивільної оборони Канади Джеймс Дж. Водсворт, асистент адміністратора цивільної оборони Злучених Держав. Він додав, що американські військові плянувачі взивають до великого поспіху у підготові до цивільної оборони тому, що вони переконані, що Росія може напасти кожної хвилини. На місце великих, збірних сховків Америка дораджує родинні сховки і використання інших пристановищ, таких як пивниць і підземних будов, що їх можна розширити. До таких плянів спонукує Америку побоювання, що час уже короткий і не стане ні часу ні матеріялів на будову нових захистів. Про небезпеку говорив теж канадський міністер оборони Брук Клакстон, який думає, що Канада може стати ціллю нападу з повітря в кожній новій війні і що провідною думкою урядовців повинен бути поспіх у плянах цивільної оборони. Оба промовці, Водстворт і Клакстон, твердять, що Північна Америка мусить бути готова на атомові, бактеріологічні і газові атаки, при чому почнеться від бактеріологічної війни, а покінчиться на газовій, щоб недопустити до віднови діяння. Клакстон сказав, що Росія може виконати однобічний напад вже тепер.

● **Під натиском публичної опінії** і протестів, німецькі комуністичні власті змінили кару смерти молодому Флядові, засудженому за „підбурювання до війни", на 15 років ув'язнення.

НІМЕЦЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ПРОТИ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ АРМІЇ

Франкфурт, 30. січня. — Провідник впливової партії німецьких соціялістів, д-р Курт Шумахер, вчора висловився рішучо проти пляну французького премієра Плевена щодо повної інтернаціоналізації европейської армії, ставляючи цим серіозні обмеження щодо ролі Західно-Німецької Республіки в найближчих переговорах в цій справі, що мають початися в Парижі вже 6-го лютого. Шумахер, проте, висловив вдоволення соціялістів з теперішніх розмов між аліянтським командуванням і представниками німецького уряду щодо озброєння та німецької участи в загально-европейській обороні, підкреслюючи знову домагання повної рівноправности для німецького вояка.

ЗАБОРОНА ПОДОРОЖУВАТИ ДЛЯ УГОРСЬКОГО ПОСЛА

Вашинґтон. — Департамент стейту швидко приступив до відплати за розпорядок угорських властей і заборонив угорським дипломатам в Злучених Державах виїздити поза 18 миль від Білого Дому. Департамент виявив, що Угорщина видала 19 січня обмеження для подорожування до 18 миль від центру Будапешту американським репрезентантам, які находяться в тому краю. Департамент виразно зазначив, що робить це у відплату за угорський розпорядок. Це вже другий випадок обмеження дипломатичних привілеїв в Америці у відплату за сателітські обмеження для американців. Почалося від Румунії. Департамент стейту заявив, що дасть дозвіл виїзду поза Вашинґтон згаданим послам тільки тоді, коли їхні країни дадуть дозвіл американським послам виїздити поза означену смугу.

БАЛЯНС У.Н.С. ЗА 1950 РІК: 5,511 ЧЛЕНІВ І 753,163.71 ДОЛЯРІВ

Останні місячні звіти головних секретаря і касієра Українського Народного Союзу виказують, що ця організація за минулий 1950-тий рік збільшилася на 5,511 членів та — 753,163.71 долярів. Згідно зі звітом з 31-го грудня 1949 року УНСоюз мав всіх 56,009 членів і 11,167.057.09 долярів майна, а 31-го грудня 1950 року в УНСоюзі вже було 61,520 членів і 11,920,220.80 долярів майна. Це є „чистий прихід", бо сама кількість нових членів є поверх вдвоє більша, але ними збалянсовано втрати членства в наслідок смерти та з інших причин.

АМЕРИКА ЗАЖАДАЛА ЗВОРОТУ 670 КОРАБЛІВ ВІД РОСІЇ

Вашинґтон. — Уряд ЗДА зажадав від Москви звороту 670 кораблів, які Совєти дістали були в 1942 р. на підставі закону про вимінну позичку в матеріялах — „Ленд-Ліз" — підчас другої війни. Переговори за зворот кораблів відкладає Совєтська Росія з року на рік, даючи різні виминаючі відповіді на оправдання проволоки. Поновні переговори в цій справі почалися 15 січня і в справі загального наладнання довгів з Ленд-Лізу, який досягнув висоти $10,800,000,000. Досі не зроблено ніякого поступу в переговорах, хоч американський уряд жадає звороту тільки номінальної вартости біліонової позички.

ДАЛЬША ЛІКВІДАЦІЯ ЦЕРКВИ В ПОЛЬЩІ

Лондон, 30. січня. — Польський уряд проголосив ліквідацію тимчасової церковної адміністрації, встановленої в п'ятьох дієцезіях прилучених до Польщі після війни східно-німецьких територій. Згідно з повідомленням Варшавської радіовисильні, комуністичний уряд рішив негайно розпустити цю адміністрацію, відкликати апостольських адміністраторів та перебрати управління в свої руки. В церковних колах коментується цей факт не тільки як грубе порушення урядом його зобов'язань з договору між кулуністичним режимом і католицькою ієрархією з минулого квітня, але й як дальший крок в поступовій ліквідації Церкви.

ПОМЕР ПОЛК. ІВАН ЛЄХ У БРАЗИЛІЇ

Дня 7 грудня 1950 р. — як пише „Праця" — помер полк. Іван Лєх, один з чільних народних працівників серед українського громадянства у Бразилії. Він був народжений в 1868 р. в Жовкві, в Галичині, де його батько був бурмистром, до Бразилії приїхав по скінченні середньої школи з першою українською іміґрацією. Після деяких труднощів і мандрівки став учителем німецької гімназії в Куритибі. На запросини о. Сильвестра Кізими перенісся в 1899 р. до Прудентополіс і тут став учителем першої української і загалом міської школи. З часом став урядником для побору належитостей за державні землі, а в 1910 р. став шефом нових колоніяльних зав'язків. За заслуги для розвитку Парани був іменований полковником 61 полку кінної сторожі у комарці Імбітуви. Крім того займав різні державні й муніципальні становища, аж в 1947 р. розпорядком губернатора Парани Мойсея Лупіона став штатним провідником міста й повіту.

АЛІЯНТИ ПРОДОВЖУЮТЬ НАСТУП В ЗАХ. КОРЕЇ

АВІЯЦІЯ ВИКОНАЛА НАЙБІЛЬШ НИЩІВНУ АТАКУ ЗА ЧАС ВІЙНИ. — ВОЄННІ КОРАБЛІ ДОПОМАГАЮТЬ В БОЯХ

Токіо, 30. січня. — Аліянтські війська, зломлюючи запеклий спротив окопаного здовж головного шляху ворога, продовжували вчора свій наступ на західному секторі фронту, посунувшись дальших три милі вперед на північ від Вонсан. Спостерігачі з фронту стверджують, що аліянтські сили поступають дуже осторожно та завжди готові на кожну несподіванку, знаючи, що в цьому районі сконцентровані величезні сили ворога. Очолювані танками аліянтські колони мали дійти вчора до пункту около 12 миль на північ від Сувон. Сьогодні вранці вони почали продовжувати свій похід, натрапляючи на щораз запекліший спротив ворога. Вміжчасі, важкі гармати з американських і британських воєнних кораблів здовж східного і західного побереж засипали безупинним вогнем ворожі позиції, піддержуючи акцію аліятнських сухопутніх військ. В цьому бомбардуванні на східному побережжі бере участь теж найбільший американський лінійник Мізурі, відкриваючи вогонь на Кансонґ між 38 і 39 паралелями, около 50 миль на північ від фронту. Аліянтське командування стверджує, що це була „найбільш нищівна атака" від початку війни і матиме величезне дальше стратегічне значення. Рівночасно великі з'єднання авіяції засипали бомбами і кулеметним вогнем та полум'ям ворожі військ на фронті, тоді як інші з'єднання виконали теж „найбільш нищівні" налети на 26 міст і осель у ворожому запіллі, завдаючи червоним величезних втрат в людях і воєнному матеріялі. Сьогоднішній день вже вранці почався на багатьох секторах фронту новою акцією аліянтських військ, в більшості обмежених до патрульних відділів. Стверджується, що аліянтська акція постійно виводить з рівноваги ворожий фронт, паралізує всі ворожі плянування концентрованої підготовки до дальшого генерального наступу та завдає ворогові постійно величезних втрат.

САМОГУБНІ ВІДДІЛИ ВОРОГА ЗУПИНЯЮТЬ ПОХІД АЛІЯНТІВ

Корея, 30 січня. — В повідомленнях з фронту стверджується, що червоні в Кореї тепер починають застосовувати тактику японців з другої світової війни та окопують на фронті т. зв. самогубні батальйони, які своїми трупами мають загороджувати шлях противникові. З ними зустрілись американські війська головно на фронті біля Сувон, де сконцентровано около 30,000 червоних. Аліянти в своєму поході змушені дослівно заглядати до кожної ями і вбивати одного за одним ворожого вояка, що ані не відступає, ані не здається в полон. Під час вчорашніх боїв з одним з таких відділів тільки вісімох ворожих вяків пощастило „викурити" з нор, а інші бились справді до загину, деякі самі наостанці розриваючи себе гранатами. Перед вечером нараховано поверх 50 ворожих трупів.

АЛІЯНТИ ЗАКЛИКАЮТЬ ЧЕРВОНИХ ВОЯКІВ ДО ВБИВСТВА ОФІЦЕРІВ

Корея, 30 січня. — В останніх летючках, розкинених американськими літаками між комуністичними вояками на фронті і в запіллі, закликається цих вояків обернути свою зброю проти [illegible] своїх кровожадних вождів, що женуть їх на певну смерть та „стоять між ними і миром". Комуно-китайських вояків конкретно закликається до вбивства своїх командантів та до перебігу на бік аліянтів. Стверджується, що ці поради вже в поодиноких випадках мали успіх.

● **В Нюрнберзі почався судовий** процес проти відомого ката Вірзінґа, що має на сумлінні численні вбивства українців. Перед судом виступить цілий ряд свідків, що напевно відкриють інтересні подробиці української визвольної боротьби під час німецької окупації.

КИТАЙСЬКІ ЛІКАРНІ ЗАПОВНЕНІ РАНЕНИМИ

Гонґ Конґ, 30 січня. — З достовірних і поінформованих джерел з китайського континенту повідомляється, що всі лікарні в східних і південно-східних провінціях аж до Ганков заповнені тисячами і десятками тисяч ранених та хворих червоних вояків з корейського фронту. В цілій країні переводиться мобілізацію лікарів. Стверджується велику недостачу медикаментів. Між раненими є багато таких, що самого фронту навіть не бачили, але жертвою безперервних атак аліянтської авіяції в глибокому запіллі. Відносно велику пропорцію хворих становлять відмороження. Загально вважається, що комуно-китайські втрати є далеко більші, ніж це можна було передбачувати і це залишиться без впливу на дальший розвиток подій в Кореї. З цього робиться висновок, що китайські червоні вожді, які плянували в Кореї „війну на довшу мету", програли її заки вона це вспіла вповні розгорітися.

ЯПОНЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВОРОТУ ОСТРОВІВ

Токіо, 30. січня. — Сильна японська ліберальна партія, що є тепер при владі, домагається звороту Японії островів Курилів, Рюкю і Бонін. Це домагання видвигнено, як представник державного департаменту Джан Фостер Доллес почав вчора вступні наради з японським премієром Шиґеру Йошіда в справі підготовки мирового договору з Японією. Курилі тепер окуповані Совєтами, а Рюкю і Бонін творять важливі кільця в американській оборонній системі на Пацифіку. Конференція Доллеса з японським премієром тривала майже дві години, а опісля відбулися наради з ген. Мек Артуром. Щодо островів, в деклараціях аліянтів з Потсдаму і Каїро ствержено, що Японія має бути обмежена до чотирьох головних островів: Гоншу, Гаккаідо, Кюшу і Шікоту та в додатку до „таких менших островів", як це було б встановлено. Імператор Гіроґіто прийняв ці постанови під час капітуляції Японії.

В СВІТІ

● **Совєтський Союз відмовився** затвердити ізраїльського амбасадора до Москви, Зельмана Шазара, який був відомим сіоністом в царській Росії.

● **Вчаться по-французьки** одну годину денно 60 американських офіцерів, приділених до европейського штабу ген. Айзенгавера.

● **Найбільші після війни маневри** американської і британської фльоти почнуться 12-го лютого на Середземному морі.

● **На одному італійському** кораблі заплив до порту Марсей у Франції втікач з Болгарії, про якого була поінформована французька поліція, але про приявність якого на кораблі не мали найменшого поняття корабельні власті.

● **Націоналізацію водних і електричних компаній** вирішив парлямент Сирії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СОВЄТСЬКА ВОЄННА ПІДГОТОВКА

Американський нарід навіть і в теперішній напруженій міжнародній ситуації не зрікається надії, що світовий мир пощастить врятувати. Це є властива причина зброєння Америки. Треба бути їй такою сильною, щоб ніхто не міг зважитись на аґресію, знаючи, що матиме в такому випадку до діла з сильним противником, бо готовою до війни Америкою. Це певне, що вона війни не почне. В нову світову війну може втягнути Злучені Держави в теперішніх обставинах тільки Кремль і тільки своєю аґресивністю. Дехто каже, що й Москва війни не хоче, бо може ще далі, як це було досі, загарбувати без серіозних перешкод щораз нові країни. Але фактом є, що вона думає про війну, і це пізнати найкраще по її постійнім зброєнню, по її воєнній підготовці, на яку звертають тепер пильну увагу в Англії й Америці. Бенджамин Велс пише в Ню Йорк Таймс, що британські воєнні експерти рахуються з війною за 18 місяців. Знов Алсопи прийшли до такого заключення, що совєтська воєнна підготовка в останніх шістьох місяцях переконує, що Москва готується до нового нападу вже цеї весни або цього літа. Це найкраще пізнати по відношенню військових сил совєтських сателітів до Югославії. Військові сили Югославії могли донедавна легко змірятись з об'єднаними силами Румунії, Болгарії та Угорщини. Сьогодні цього нема. Зате є значна перевага по боці сателітів, посилених мілітарно Москвою.

Дуже впадає в вічі сильне військове скріплення Карпатської України — пишуть Алсопи — теж спрямоване проти Югославії, як і загострена московська контроля над збройними силами Чехословаччини і Польщі. Усунено теж перешкоди щодо транспортації модерної змеханізованої армії, так, щоб Совєти могли вдарити скоро й з цілою силою на Західну Европу, в першу чергу на Західну Німеччину. Подібна підготовка ведеться ще й в Азії, щоб там втягнути Америку в війну, як тільки почалася б війна в Европі. З тим зв'язана теж концентрація совєтських військ на Сахаліні, хоч це мало б властиво тільки налякати американців і заставити їх покинути Корею.

З цього всього брати Алсопи заключають, що Москва, яка досі не була готова до нової війни, сьогодні вже до неї готова, як в Европі, так і в Азії. Підготовка до війни закінчилась. Хоч Совєти ввесь час зброїлись і готовились до війни, але найбільша підготовка почалася з днем, коли комуністичний режим Північної Кореї розпочав свій наступ на Південну Корею. Совєти думали господарити в Европі в такий сам спосіб, як Гітлер у часі між 1936 і 1939 роками. Вони були певні, що залякають демократичні потуги в Азії, зокрема в Кореї, як теж в Европі, та загарбають Західну Европу без війни. Одначе Злучені Держави перекреслили їх розрахунки в Кореї. Совєти станули несподівано перед великим риском: їхня нова аґресія могла б викликати світову війну, в що вони раніше не вірили. Це заставило Москву добре розважити, чи зважитись на такий риск. Брати Алсопи твердять на підставі своїх інформацій, що Москва рішена почати війну зі західним світом ще заки він матиме змогу добре підготовитися до війни і то, можливо, навіть у цьому році.

Усе це здогади. Якими правдоподібними вони не виглядали б, все таки вони тільки здогади. Проте, як слушно завважують брати Алсопи, було б для Америки величезною небезпекою, коли б вона ці здогади легковажила і не рахувалась з можливістю їх здійснення.

Об'єднані Нації загрожені

Упродовж кілька годин після нападу Північної Кореї на Південну, в дні 24. червня минулого року, 53 країн на загальне число, які беруть участь у нарадах О. Н., натаврували Північну Корею як аґресора. Армія О. Н. під проводом збройних сил Злучених Держав, пішла енергійно проти нападника, не зважаючи на чисельну перевагу з півночі. Війна була вже на викінченні, коли в листопаді комуністичний Китай напав на збройні сили О. Н. Відтоді почалося хитання в О. Н. Асамблея й Політична Комісія О. Н. радили, торгувалися, навіть запросили на розмову представників китайського комуністичного режиму. Усе це не дало позитивних результатів, а тільки спричинило моральну поразку. Великі країни, за виїмком ЗДА, виявили свою неспроможність виступити на більші розміри проти сильного аґресора. Навіть важко Об'єднаним Націям спромогтись назвати напасників їхнім іменем, тобто аґресорами. Бо про кару для напасників, себто, щоб завести економічно-торговельний бойкот — блокаду — супроти китайського аґресора, ніхто й не думає, навіть з боку тих держав, які вислали війська до Кореї і воювали проти китайських комуністів, постачали зброю й амуніцію та інші воєнні матеріяли китайцям, які цими самими матеріялами несли смерть воякам тих самих держав.

Замість осудити напасників, почалися спроби угодовства з ними, а навіть були спроби нагородити червоних китайців — признанням їм місця в О. Н. і усуненням теперішніх делеґатів китайського національного уряду.

Голова комуністичного китайського режиму, диктатор Мао-Це-тунґ, поставив на мир дуже високу ціну. Таку ціну якої навіть Америка не може заплатити. Він не тільки домагається повної евакуації армій О. Н. з Кореї і відступлення йому цієї країни, але хоче ще дістати остров Формозу, голос при заключуванні миру з Японією і вільну руку у Південно-Східній Азії. Коли б йому це все признати, тоді китайські комуністи, які дістають накази з Москви, усадовились би просто на оборонній лінії Америки на Пацифіку. А країни, які залишилися далеко від воєнного терену, погоджуються на такі домагання Мао.

Таке становище членів О. Н. показує на заломання волі до оборони проти аґресора, хоч саме для такої оборони і для втримання миру покликано до життя Об'єднані Нації в Сан Франціско в 1944 р. Брак відваги до боротьби за ідеали понизив престиж О. Н. і вони тепер опинилися на такому рівні, на якому колись стояла Ліга Націй в Женеві. Нічого дивного, що уряд Злучених Держав прийшов до висновку, що О. Н. це товариство для теоретичних дискусій, яке ледви чи може придатися Америці в такій кризі, в якій найшовся світ в останнім часі. Заходить питання, який вихід з важкого положення?

Півурядовий тижневик „Юнайтед Стейтс Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 19. січня приходить до такого висновку: Не треба вижидати смерти Об'єднаних Націй. Колишня Ліґа Націй існувала як „товариство для дебати" аж до другої світової війни. Отже О.О.Н, яка саме тепер переноситься до нового будинку в Ню Йорку, буде дальше існувати. Так само останується на своїх становищах 3,000 умових працівників в їх секретаріяті, хоч видатки на їх утримання разом з іншими видатками вимагають бюджету 42,000,000 долярів річно. Теж не пропала ще надія, що Генеральна Асамблея оживить О. Н. і натаврує комуністичний Китай як аґресора. Коли Західна Европа розбудує оборонні сили під командою ген. Дванйта Айзенгавера і коли Америка сама наново озброїться, тоді О. Н. спроможуться виступити більше рішучо супроти аґресора, хоч би ним була вже й сама Росія. Одначе в теперішній стадії О. Н. відступають перед аґресією Китаю, бо не мають спроможности дати належну допомогу і підтримку армії, що бореться під прапором Об'єднаних Націй у Кореї.

Микола Чубатий

Теперішня Православна Церква на Совєтській Україні

Як ціле життя під Совєтами закрите перед світом, так і відомості про справи Церкви тільки час від часу передістаються поза межі совєтського царства. Тому тільки на підставі відокремлених відомостей можна виробити собі деякий образ про характер Православної Церкви під Совєтами, зокрема на Україні. Безперечно, що найважнішим джерелом інформації про ці справи є „Журнал Московской Патриярхии", урядова публікація московського патріярхату, де постійно появляються офіціяльні відомості про єрархію православної церкви на Україні.

Стан церковного життя на Україні тепер такий, що назовні існує на всіх українських землях тільки Православна Церква та що православна єрархія підпорядкована московському патріярхатові. Що на західних землях існує підземна Греко-Католицька Церква, можна вносити хоч би зі звернення воюючої України до земляків поза межами рідного краю, де на першому місці є підпис о. проф. М. Лаврівського, адміністратора підземної Української Греко-Католицької Церкви. Хто криється під тим іменем, яке напевно є прибраним, — не відомо.

Назовні зліквідована Українська Православна Автокефальна Церква (УАПЦ). Її єпископи є закордоном, але можливе, що існує теж і підземна Українська Православна Автокефальна Церква. В часі німецької окупації на Східній Україні діяли дві православні Церкви рівночасно. Одна УАПЦ, очолювана митр. Полікарпом, а друга автономічна, очолювана архиєп. Олексієм, що навіть в часі німецької окупації вважала себе залежною від московського патріярха. По приході большевиків перша була зліквідована, — друга стала одинокою православною Церквою на Україні, попираною совєтською владою. Устрій православної Церкви в Совєтах дуже подібний до державного устрою. Православна Церква на Україні ніби має якусь автономію; її зверхник носить тепер навіть титул: Митрополит Київський і Галицький, — Екзарх Всеї України. Замітне, що тільки Україна має формально церковну автономію; натомість немає її друга союзна республіка, Білорусь, в столиці якої, в Минську, сидить тільки православний архиєпископ Минський і Білоруський.

Як комуністична партія, кермована з Москви, має фактичну владу в державі, так як для певности секретарем ВКПб є москвич, так само на Московщині і на Україні, так теж є з владою патріяршої православної Церкви. Український Екзарх є вповні залежним від патріярха, який рішає про все. Для певности в столиці України сидить тепер православний митрополит навіть не українського а російського походження. Ним є Митрополит Иоан, якого світське назвище є Іван Александрович Соколов, уроджений в Дмитрові, московського району. Єпископом він вже від 1922 року, отже є стисло зв'язаний з московською православною Церквою.

Митрополит Київський Иоан Соколов брав участь в галицькім кукловім соборі від 8-10 березня 1946 р. у Львові, одначе не експонувався, бо не вмів і слова сказати по українськи. За нього заступав на соборі „Екзархат України" мітрофорний протоєрей К. Ружицький.

Як у Києві з титулом митрополита та екзарха сидить на престолі москвич Иоан Соколов, так само в Минську, хоч без титулу митрополита та екзарха, сидить теж москвич, архиєпископ Питорим Свірідов. Коли читати спис єпископів прав. російської Церкви, то можна б заключати по іменах, що між владиками є багато українців чи радше малоросів, але вони розкинені по просторах совєтської Азії або Московщини. — Для прикладу наведу деяких: Пилип Ставицький є єпископом в Астрахані, Николай Могилевський в Алма-Ата в Монголії, Антоній Марченко є єпископом в Тулі, Иоан Лавриненко є єпископом в Молотові, а Антоній Кротевич є владикою в Костромі.

Верхівка російської православної патріяршої Церкви, яку становлять 4 особи: Патріярх Олексій (Сіманський), митрополит Николай (Ярушевич), управляючий московською епархією, Григорій (Чуков), митрополит ленінградський та згаданий вже Иоан (Соколов), митрополит київський, це москвичі. Один з них, Николай, що є зв'язковим поміж патріярхом та совєтською владою, відзначений орденом Леніна, міг би бути білорусом, бо називається Ярушевич і уроджений в Ковні, але може теж бути москвичем.

Які єпархії та які православні єпископи є тепер на Україні? Списи подають тепер 15 єпархій та стільки ж єпископів патріяршої церкви, діючих тепер на Україні. В Дніпропетровську владикою є якийсь архиєпископ Андрей; ані світського його прізвища, ані місця народження не подано. В Харкові є архиєпископ Стефан Проценко, виходить, що українець. — Єпископом херсонським та одеським є якийсь Нікон; світське прізвище не подане. В Житомирі владикою є якийсь Сергій; інші дані про нього невідомі. В Кам'янці Подільськім є єпископом 61-літній Варлаам (Борисевич), що став єпископом щойно 1945 року. — Тоді теж єпископом став Іларіон, єпископ сумський та охтирський, теж того самого віку. Єпископом волинським та ровенським є Панкратій (Кашперук), що поставлений був в єпископи щойно 1946 року, а нині має 60 літ. Яків (Заїка), поставлений в єпископи 1947 року і є єпископом чернигівсько-ніженським. Палладій (Камінський) став єпископом щойно року 1949, а передше був архимандритом свято-троїцької Лаври на Московщині, тепер є єпископом винницьким та брацлавським.

Православного патріяршого єпископа дістала вже й Буковина і то в 1948 році. Став ним Андрей, єпископ черновецький та буковинський. Хто він, невідомо. Архиєпископом пинським і поліським є Даниїл Юзвюк, а архиєпископом львівським та тернопільським є Макарій Оксюк. Назви Юзвюк, Оксюк часто приходять на Волині та Поліссю. Чи згадані спи-

(Докінчення на стор. 3-тій).

С. Д.

„НАРОД — СОБІ"

Як відомо, цей гордий напис стоїть на фронтоні будинку Чеського Національного Театру (Narodni Divadlo) у Празі. Був час — недавній час — коли Чехія була складовою частиною Австрії і чехи лише мріяли про свою державну незалежність. А шляхом до того — була своя культура і організація свого національного життя. Ось тоді то Чеська Національна Рада ухвалила: збудувати у Празі свій власний репрезентативний національний театр. Почалася збірка. Ентузіязм був великий і жертвенність висока, бо чехи — народ малий (7 міл.) і потрібне було значне напруження. Одначе, мету було осягнуто. На головній вулиці Праги, над рікою Влтавою, виріс будинок національного театру. Тим часом, дуже швидко сталося нещастя: театр згорів. Великий смуток огорнув чехів, але одночасно запала тверда постанова: перевести нову збірку і збудувати новий театр. І так сталося. На берегах Влтави станув новий будинок, ще кращий і на нім пророчистий напис: „Народ — собі".

Минули літа... Чеський народ здобув свою самостійність і щиро втішався нею. Але часи знову змінилися: прийшов Гітлер, за ним — Сталін і чехи попали у темну неволю, далеко тяжчу, ніж за Австрії. Одначе, і за Гітлера і тепер, за Сталіна, стоїть непорушно чеський національний театр і на ньому — історичний напис. Давно уже померли ті, що жертвували на свій театр, але напис на ньому виховав цілі покоління: Чехи знають, що свідомий народ врешті переборе усяку неволю і перетриває кожне лихоліття...

Такі думки невільно насуваються з приводу нашого українського Народного Фонду. Як би не говорити, певна цілеспрямована акція уже навіть тепер дала досить поважні наслідки: 75,000 долярів. За такі гроші, наприклад, можна було б придбати у Ню Йорку гарний Дім Української Культури, потреба в якому так відчувається. Правда, ці гроші бігом року ще більш були потрібні на десятки біжучих справ, яких не можна обійти й обминути, але наша акція показує, що й ми, американські українці, навіть при маленькій дисциплінованости, можемо осягнути дуже поважних наслідків. Стверджуємо.: 75,000 — це лише четвертина того, що Народний Фонд, на нашу думку може осягнути — і ця цифра не остаточна...

Але тут приходить проголошення Конґресового Комітету, що 31 січня перший рік Народного Фонду — кінчається: лише до того терміну можна вплачувати Національний Даток за 1950-й рік.

З цього приводу хотіли б ми висловити думку, основану на досить широких спостереженнях: цей термін приходить досить нагло і несподівано. Знаємо, що ще багато-багато людей не використали надісланих їм ковертів, — не використали, — бо не кожний може відразу одірвати від свого бюджету 10 долярів, — а, тим часом, — ще маса громадян хотіли б виконати свій обов'язок за 1950 рік. Тому уважаємо, що було б вказаним цей термін продовжити, а то тим більше, що, як відомо, перший рік Народного Фонду потребував певних підготовчих заходів і фактично почався десь аж у березні-квітні. Між тим, — 1951-й рік — увесь перед нами, а справа Фонду уже значно налагоджена...

В свому проголошенні Конґресовий Комітет, між іншим, заповідає, що в справі Народного Фонду буде опубліковано окремою книжкою детальний звіт, з наведенням імен усіх платників та жертводавців. Цю думку треба вітати. Цей список буде почесною пам'яткою про тих, що були піонерами Народного Фонду. Але одночасно такий звіт може послужити початком нашого національного катастру, потреба в якому так дуже відчувається, а без якого дуже утруднена будь-яка ширша громадська акція.

Як бачимо, одна конструктивна справа зроджує іншу, і ми хочемо висловити певність, що Народний Фонд у Америці може розростись до дуже поважних розмірів і може стати базою й джерелом важливих починань і далекосяглих плянів.

І колись американські українці з гордістю зможуть оглянутись на те, чого доконав тут — „Народ — собі"!..

Д-Р В. ҐАЛАН

ЗУАДК в Дії

5)

З висилкою допомоги повстають деякі труднощі через те, що не всі організації своєчасно розчислюються з отриманих приділів, немає фондів на покриття цих посилок, що значно утруднює пляномірність допомогової акції. Засадничо допомогу уділюється студіюючій молоді, малим дітям, інвалідам, хворим і нетрудноспосібним, але не всі організації придержуються цих засад і нарушують їх розподілом між усіх членів організації, „щоб мати спокій і позбутись всяких нарікань".

Недавно ми отримали деякі приділи з IPO, переважно одяг, білизна, волічка і т. п.

Допомогова, подібно як і переселенча, акція ЗУАДКомітету далеко не обмежується до Німеччини і Австрії, хоча там вона є найбільша, бо й призначена для найбільшої кількости людей, і найбільш потребуючих. Проте, ЗУАД Комітет не залишає напризволяще і тих наших скитальців, що опинились в інших країнах. І так, цього року ЗУАДКомітет переслав харчів (КАРЕ-пакетів) вартости поверх 8,000 долярів для наших людей в Англії, на дол. 6,000 до Франції та на 3,000 дол. до Бельгії та Італії. Розподілом цих харчових допомог займалися місцеві Українські Допомогові Комітети.

Для підсумків цієї ділянки праці ЗУАДКомітету треба ще згадати про необхідність дальшої допомоги. Під цим оглядом наша місія в Европі приготовила відповідний плян, що заключається в таких даних:

Допомоги треба дальше уділювати **сталі, періодичні і доразові.**

Сталі допомоги треба уділювати: особам **неінституційного** Гард-Кор-у, що перейшли під німецьку адміністрацію; студіюючій молоді; хворим на ТБЦ; інвалідам; тим, що перейшли на приватні мешкання; інтелектуалістам; вдовам і сиротам; дітям незамужних матерей; особам старшим віком — чоловікам понад 60 р., жінкам — понад 50 р.

Періодичні допомоги належить видавати хворим по лічницях.

Доразові допомоги належить видавати: особам, що тимчасово находяться в тяжкому матеріяльному положенні (так тим, що живуть по таборах, як і тим, що живуть приватно; поворотцям з Бельгії, Франції, як і тим, що ще тепер приходять із-за залізної заслони.

Дотепер визначені пайки належало б підвищити головно для хворих на ТБЦ до 3 ам. ф. смальцю, 3 ам. ф. цукру, 6 ам. ф. спор. молока і 2 ам. ф. спор. яєць.

Місячні потреби допомоги передбачується для загальної кількости 2,016 родин або 3,398 осіб в такій загальній кількості (в ам. ф.): 3,715 смальцю; 3,705 цукру; 13,900 спор. молока; 3,396 спор. яєць.

При таких місячних потребах запаси, які маємо в магазині, вистачать нам: смальцю на 2 місяці, цукру на 3 місяці, спор. яєць на 2 місяці і спор. молока до кінця 1951 р.

Пляновані харчеві допомоги на 7 місяців: смалець запляновано — 26,500 ам. ф.; маємо в запасі — 6,844 ам. ф.; потрібно — 19,656 фунтів; цукор: заплянованo — 26,500 ам. ф.; маємо в запасі — 9,064 ам. ф.; потрібно — 17,436 фунтів; молоко — запас вистачить до 31. XII. 1950 р.; яйця — заплянованo — 26,000 ам. ф.; маємо в запасі — 5,604 ам. ф.; потрібно — 20,396 фунтів.

Дальші потреби ліками; головно потрібна пеліциліна і стрептоміцина, яких кількостей годі означити, не знаючи наперед кілько буде хворих, що тих ліків будуть потребувати.

Одягів потрібно: (після дотеперішніх зголошувань): для чоловіків — 300 плащів; 450 штанів; 300 блюз; для жінок — 250 плащів; 350 суконок; для дітей — 400 комплетних убранок; обуви — 450 пар чоловічого, 350 пар жіночого і 450 пар діточого.

Це так в загальному представляється наша дотеперішня допомогова акція та її найнеобхідніші потреби на найближчу майбутність.

Соціяльна опіка: Переселенча і допомогова акція є без сумніву найважливіша в цілій теперішній діяльності ЗУАД Комітету і їм приділюється найбільше уваги, часу, праці і фондів. Проте, праця ЗУАД Комітету серед наших скитальців в Европі ними ще далеко не вичерпується і черговою її важливою ділянкою є власне соціяльна опіка. Деякі конкретні дані хай послужать характеристикою і цеї галузі діяльности ЗУАДКомітету. Насамперед коротко про саму організацію праці відділу Соціяльної Опіки ЗУАДКомітету.

ЗУАДК, як одинока українська волюнтарна організація, почала акцію зорганізування соціяльної опіки над українськими скитальцями, зокрема залишенцями. Завданням цієї акції є всебічна опіка над скитальцями, а зокрема догляд і допомога в тому, щоб у кожному окремому випадку скитальці дістали ці послуги, на які мають право на підставі німецьких законів.

Майже всі ДП — залишенці мають право, згідно з німецькими законами, на одержання пенсій, рент, відшкодування, затруднення та іншої помочі.

За дотеперішнім досвідом велике число ДП цих прав не використовувало, бо не знали німецьких законів, або не знали до яких німецьких установ треба вдаватися. Дотепер ніхто не міг їм дати відповідних вказівок. ЗУАДК старається зробити ДП, що лишаються в Німеччині, самовистачальними матеріяльно та незалежними, щоб вони не потребували додаткової допомоги від нас.

Дотепер ДП не були зобовязані реєструватися в німецьких урядах праці і тому вони сьогодні не можуть дістати працю. Але найбільшою перешкодою для одержання затруднення є та обставина, що самих німців є дуже багато без праці.

В тім напрямі старання ЗУАДК-у дотепер все були полагоджені позитивно. До нас звернулося 8 голів родин, які шукали працю, але німці їм не давали. Після нашої інтервенції, вони одержали затруднення через німецькі уряди праці.

Крім того, помагаємо також тим, що працювали і були звільнені з праці без їх вини. В цих випадках робимо інтервенції у німецьких урядах праці, щоб такі особи одержували підтримку безробіття.

(Дальше буде).

Вантаження харчів з магазину ЗУАДКомітету в Мюнхен-Пазінґ на авто ЗУАДК-у для розвезення по окремих станицях поселення українських скитальців.

Іван Манило

КОРОЛЬ СМІХУ

(Пам'яті Марка Твейна)

Новий Світ — батьківщина не самих королів доляра, міді, цукру, електрики й бомб; Америка — батьківщина „Короля сміху" Марка Твейна... Більше як пів століття гримів його сміх тут, в Америці, і дзвінкою луною доходив до всіх закутнів землі. Ніхто до нього не володів таким колосальним запасом життєрадісности та здорового непогамованого гумору.

Так, Марк Твейн — клясик, і ім'я його — одно із щасливіших в історії літератури: адже не багато авторів володіють даром збуджувати в читачів здоровий сміх, роблячи їх бадьорими, життєрадісними й добродушними до людей. До того Марк Твейн — доступний усім і кожному: його, як і Жюль Верна, можуть з одинаковим захопленням читати дорослі й діти. Він не написав ані одного рядка, що його батько не міг би дати прочитати своїй дочці...

Як же протекло життя цього бурхливо-невтомного гумориста? Виявляється, що воно повне самих драматичних пригод: все, що є „американського" в Америці, довелося Твейнові спробувати на власній долі. Всі незвичайні пригоди, що він майстерно описав у „Томі Сойєрі", „Геккелбері Фіні", „Житті на Міссісіпі" та ін. — в більшій або меншій мірі автобіографічні.

Літературну карієру Твейн почав з 13 літ. Тоді він ще був — друкарським хлопчиком Самуелем Клеменсом. Редактор своєрідної чистоамериканської газети в стейті Мізурі, ідучи на відпустку, доручив редаґування спритному юнакові. В друкарні Твейн пробув потім ще два роки, далі став лоцманом на Міссісіпі, одночасно продовжуючи писати до часописів. Одначе, тисячекілометрові маршрути не задовольняли його, і він подорожує через прерії, гори, пустелі, заселені вовками, буйволами, індіянами... Але й тут він був недовго: його, як і згодом Джека Лондона, охопила „золота малярія", — і він проміняв редакторське перо на заступ шукача золота. Два рази він був мільйонером, два рази був... звичайним злидарем, але ніколи не падав духом, не складав рук, працював і жартував, і знову жартував. Найвеселіші сторінки його творів написані саме тоді, коли він, зазнавши аварії в життєвім океані, починав будувати знову, без доляра в кишені. Є чого повчитися в цього небувалого сміхотуна! Куди не закидала його доля, всюди він умів зберегти свій ясний здоровий, чисто американський розум і дивовижну спостережливість. Його іскристий гумор увесь майже побудований на тонкій спостережливості. Навіть тварини не уникнули його перейнятого гумором погляду. В мистецтві творити сюжет і фабулу, можливо, знайдуться конкуренти, але рішуче ніхто не перевищить М. Твейна в умінні захоплююче розповідати. Як оповідач, Твейн — неперевершений. Романів у нього десятків два, а дрібних гумористичних оповідань — до сотні.

Марк Твейн і в житті був вічним жартівником. Справжнє прізвище письменника Самуель Клеменс, а його псевдонім мав безпосередній зв'язок з лоцманською справою. Лоцмани в верхів'ях Міссісіпі стояли на носі параплава, тримаючи в руках довгу ломаку, розлічену на фути, якою міряли глибину ріки. Коли глибина доходила всього до „двох мірок", тобто футів, то лоцман, звичайно кричить капітанові:

— Дві мірки!

По-американському:

— Марк Твейн!

Це означало, що далі йти нікуди, і параплав зупинявся, вибираючи глибший фарватер.

„Дописавши своє перше оповідання, — говорив Марк Твейн, — я побачив, що далі йти нікуди, і по-лоцманському підписався: Марк Твейн. Проте, виявилось, що мої оповідання можуть появлятися в пресі".

Навіть зі смертю письменника пов'язана анекдота. Якось ще за життя Твейна появилось у газеті фальшиве-повідомлення, що „наш сивий Марк Твейн помер". Тоді Твейн надіслав до газети спростовання:

„Прошу вважати чутку про мою смерть перебільшеною..."

На превеликий жаль, в 1910 році (на 75 році життя), ця чутка не була перебільшеною. Замовк „Король сміху", навіки втрачено благородний дар небес, що прикрашував сіре життя.

Польський голос про Митрополита Шептицького

В „Культурі", польському місячникові, що виходить у Парижі, за грудень 1950 рік з'явилась стаття відомого польського публіциста В. А. Збишевського про генерала Станіслава Шептицького.

При цій нагоді польський автор, між іншим, згадує і рідного брата генералового — Митрополита Андрія Шептицького. Він пише:

„Митрополит Шептицький, безперечно, був небуденною людиною, що догасаючій Унії додав блиску своїм подвижницьким життям, особистістю і енергією, в'яжучи її з українським націоналізмом. Як священик заслуговував подиву — і не треба дивуватися, що цей суворий аскет мав сам один більше пошани й поваги у Ватикані, ніж усі римські прелати в Польщі, разом взяті, і що Ватикан стало хотів його оздобити пурпурою і витривало з цього приводу провадив тиху війну з польською владою. Як український патріот заслуговує на пошану: якщо відкидається расизм, кожний має право бути яким хоче патріотом — якщо в ньому відізвалися українські атавізми, він був у кожному разі в згоді з своїм сумлінням. Але як політик програв страшно: помер, на щастя для нього, на порозі-повновної окупації Львова совєтським військом у 1944 році, окупації, що принесла греко-католицькій церкві цілковиту загладу, а українцям Західньої України (в автора — східньої Малопольщі) знищення, що різниться тільки формою від долі, що її зготував Гітлер жидам. Чи на смертельному ложі Андрій Шептицький зрозумів, що пробним каменем кожної політики є вміння знайти компроміс з тим супротивником, що репрезентує меншу небезпеку й менше зло?"

Стільки польський публіцист про Великого Митрополита Львівського. Ми передали ці слова в дослівному перекладі. Підкреслюємо тільки той факт, що пильський автор дещо пимилився з датою смерти Митрополита, який помер 1. листопада 1944 р., отже вже по півроці другої окупації Західньої України большевиками. — (У. В.)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Филаделфійське У. Т. П. М. К. на старті.

Українське Товариство Прихильників Музичної Культури у Филаделфії починає свою діяльність на зовні концертом в дні 3 лютого ц. р. Українському Громадянству перший раз представиться Мішаний Хор Товариства під керуванням Ю. Оранського, самостійним концертом різдвяних хорових творів.

У. Т. П. М. К. засновано спільними зусиллями давної і нової еміґрації, при співпраці любителів музичного мистецтва і професійних музик. Для перших потреба заснування такого Товариства була виявом їхньої туги за мистецькими враженнями, за постійними музичними імпрезами, що стояли б на відповідному рівені. Для других, воно означало одиноку можливість вести працю на музичному відтинку зорганізовано і пляново.

Завданням Товариства є проявляти діяльність у трьох напрямках: у нутрі самого товариства, тобто в його секціях, назовні, серед українського громадянства та серед американців. Праця у внутрі Товариства — це передумова успішности його діяльности назовні. У. Т. П. М. К. хоче гуртувати в собі всі мистецькі сили, помогти знайти їм відповідний круг діяння та посилити співпрацю між ними. Товариство хоче обернути може іноді існуючу „конкуренцію" в шляхетне суперництво, гостру критику в товариську обміну думок. На терені Товариства стрічаються „тут" і „там" народжені, „тут" і „там" хрещені, також мабуть світоглядово різно переконані. Кажу мабуть, бо тут ніхто другого за це не питає. Всіх єднає любов до мистецтва та бажання спільно двигати мистецький рівень українських музичних імпрез вище й вище і дати йому виразне обличчя.

А які ж можливости праці серед і для українського громадянства, особливо, коли взяти до уваги дотеперішний імпровізаційний спосіб підготувань деяких концертів та мозаїчний характер програм.

Загальні напрямні діяльности та їх практичне виконання залишено Мистецькій Комісії Товариства. Вона поставила собі завдання дати нашій публиці зразки музичного мистецтва у всіх формах, що їх можна буде виконати доступними Товариству середниками. Крім української вокальної й інструментальної музики товариство зазнайомлюватиме публику також і з такими ж формами великих майстрів інших національностей з метою розширити скалю сприймання українського слухача та виробити його естетичний смак.

Щодо пропаґанди української музики серед американської публіки, то вона сьогодні може більше потрібна як колись. В часі, коли українська справа стає щораз більше актуальною, в часі активізації української політичної думки, Товариству припадає обов'язок посилення його ударности на культурному полі. Цей обовязок Товариство виконуватиме з гордістю.

Думка заснування на терені Филаделфії Товариства з такими завданнями, знайшла поважне число прихильників. Вони дають товариству потрібну моральну й фінансову піддержку. Як відповідь на їхнє (і ширшого громадянства) очікування першого прояву діяльности товариства, мішаний хор У. Т. П. М. К. виступить за кілька днів перед українською публікою з першим, самостійним концертом. Зорганізування саме мішаного хору назвати треба дуже зручним помислом. Мішаний хор має ширший голосовий діяпазон, багатшу барву тимто й більші можливости музичного виразу (також багатшу літературу). Самий же факт, що недавно зорганізований хор виступає з самостійним концертом, вказує на не-абияку амбіцію хору та його диріґента, також дає причину здогадуватися, що процес його мистецького дозрівання проходитиме в швидкому темпі.

Програма концерту стисло повязана різдвяною тематикою, проте цікава різноманітним характером творів (колядки, щедрівки, псальма, концерт) та добором композиторів (східньо-українські й галицькі від Бортнянського аж до сучасних).

Все показує на це, що цей перший виступ пройде з повним успіхом і що хор а з ним і Товариство не заведуть сподівань нашого громадянства. Теж маємо надію, що наше громадянство належно оцінить цей перший виступ. Чисельною приявністю на концерті українське громадянство покаже, що одобрює шляхетні наміри хору й цілого товариства, що висловлює йому признання за його досягнення й цим зобовяже його до дальшої інтензивної праці. Тільки таке взаємне відношення спричинить правильний кровобіг у нашому культурному житті та оживить його живчика здоровим ритмом.

Мирослав Дуда.

ХОР „ДУМКА"

на Джемборі Американських Пластунів.

До числа успіхів знаного хору „Думка" треба додати його останній виступ на Джемборі американських пластунів нюйорської округи у вівторок, 23 січня ц. р. в великій балевій залі в готелі „Астор" на Бродвею.

Не можна його поминути мовчанкою не тільки ізза його мистецької якости, але і то особливо ізза його політичного значення.

Велика балева заля готелю „Астор" переповнена гістьми, а за президіяльним столом проміненті особи з американського культурного й політичного світу. Несподіванкою для всіх них, до речі як опісля висловились дуже приємною, було, коли після знаменитої промови знаного колюмніста Дж. Сокольського, головного промовця на цьому святі, майстер церемонії заповів виступ українського хору.

Треба з признанням підкреслити, що цей виступ хору „Думка" був глибоко й пляново продуманий.

З метою представити слухачам хор і пояснити пісні виступив на тлі хору адвокат М. Пізнак. Всі добре знають силу слова п. Пізнака, але тут він дав малий архитвір, доказом чого були оплески публики, які кілька разів перетривали його коротке слово.

На вступі він сказав, що хор „Думка" складається із 50-ти нових іміґрантів-українців, що через всі воєнні страхіття, через табори й скитальщину добровільно прибули на гостинну американську землю, щоб голосно перед цілим світом заявити, що не визнають червоного московського режиму на Україні, що Мануїльські, Барановські і другі кремлівські комісарі не мають права репрезентувати вільного українського народу у крузі других вільних народів та що вони радше згинуть чим мали б попасти у мацки комуністичного потвора.

Пояснюючи програму, п. Пізнак згадав про повстання першої пісні „Що то за грім", яка повстала підчас змагань українського народу за незалежність та яка в своїй першій частині змальовує весь жах і жорстокість війни а в другій спів-колисанку матері України для її упавших вояків. Цю пісню, сказав він, хор посвячує упавшим американським воякам в Кореї, серед яких є вже теж і нові українські іміґранти. Не менш плястично пояснив він теж і пісню-колядку „Не плач Рахиле" та „Коломийку".

Сам виступ хору, під управою дириґента І. Соневицького, був як звичайно бездоганний. Довготривалі оплески слухачів змусили хор заспівати наддаток „Жнива".

Треба ствердити, що хор „Думка" знає, що хоче зробити і вміє це зробити. Його останній виступ із щасливо подуманою, знаменитою короткою промовою п. Пізнака дали можливість багатьом американцям, в тому числі багатьом журналістам, стрінутись з українською проблемою в корисному й потрібному для нас насвітленні.

На жаль, праця й успіхи хору „Думка" все ще залишаються працею й успіхом тільки 50-ти його членів та небагатьох щирих прихильників. Решта громадянства тільки пассивно радіє успіхами, але не спішить з підтримкою, насамперед матеріяльною, тій завзятій п'ятдесятці, що за рік праці продерлись із давтавн і на аптавн американському громадянству піснею голосять українське слово істини.

Пол

НЮАРК, Н. ДЖ.

Зустріч Наукового Товариства ім. Шевченка з Нюарською Громадою

Щоб безпосередньо зустрітись з українським громадянством в Нюарку й околиці, НТШ улаштувало 21 січня 1951 товариський вечір в Українській Централі. Він пройшов успішно, у поважному та сердечному настрої, з користю для обох сторін. Серед учасників вечора (біля 50 осіб) ми бачили передових представників різних шарів нашої суспільности, які у великому скупченні слухали промов, що були радше короткими доповідями на актуальні теми, які ворушать тепер наш світогляд. Після вітань, взаїмних запізнань та подяк для організаторів того вечора, — зокрема для Союзу Українок під проводом П. А. Настюкової, — учасники познайомились з працею, ідеями та цілями НТШ (о. Красвський, д-р М. Чубатий, д-р К. Кисілевський, адв. В. Кузьма). Згодом парох, о. Каєвський говорив про релігійні основи нашого життя та про потребу жертвенности на культурні цілі Товариства, якого дійсним членом був Митрополит Андрей, а є ним Митрополит Иосиф; почесним членом є єпископ Іван. Д-р Чубатий говорив про нашу наукову традицію та про культурні надбання американських українців. Громадянин Т. Каськів описав у плястичних образах важкі обставини, серед яких приходилося працювати першим піонерам українського культурного життя в Америці. Д-р Кисілевський представив значення універсалу з 22 січня 1919 як джерело національної солідарности, що є нині конечністю; д-р В. Січинський подав думки сучасних чужинців про українську культуру, інж. Л. Савойка говорив від українських ветеранів в ЗДА, д-р Т. Мацьків про можливості студій в американських високих школах, проф. О. Андрушків про наукове життя, а Р. Набережний про високошкільний молодняк. Гості мали нагоду почути бандуриста Юркевича, що виконав на бандурі низку пісень УПА, серед великого зворушення учасників вечора.

Збірка на Дім Української Культури дала $100. На ту ціль віддано чистий дохід у сумі $33.97.

Цей гарний вечір залишиться в пам'яті учасників, як справжній доказ щирого єднання всіх українців, що розуміють вагу товариського й культурного життя. Те єднання було на ґрунті високопатріотичної громади, що завжди дає докази своєї жертвенности, що зберігає на своєму кладовищі тлінні останки б. Голови НТШ, д-ра І. Раковського, якому саме тепер робітня М. Зілинського виконує пам'ятник за проєктом С. Литвиненка.

Учасник

Анна Розенберґ — новий заступник Секретаря Оборони

З великим задоволенням зустрінуто недавнє рішення Сенату — підтвердити призначення п-ні Анни Розенберґ заступником Секретаря Оборони, відповідального за людські трудові резерви і проблеми персоналу. Це ж рішення остаточно поклало кінець безпідставним обвинуваченням, що були висунуті проти цієї видатної політичної діячки чужинного походження, після того як Секретар Оборони Маршал виділив її, а президент Труман формально призначив на цей відповідальний пост.

Досить ознайомитися з життям і діяльністю Анни Розенберґ, чому саме її призначили на цей відповідальний пост. Вона народилась у Будапешті, в Угорщині. В 1912 році десятирічною дівчинкою Анна приїхала до Америки і оселилась разом з родиною у Бронксі, в горішній частині міста Ню Йорк. Дівчинку звали тоді Анна М. Ледерер, вона ходила до нюйорських шкіл, стала натуралізованою громадянкою, а в 1919 році вийшла заміж за Джуліюса Розенберґа, бизнесмена з Ню Йорку. З 1924 року Анна Розенберґ почала працювати як дорадник у робітничих та громадських справах. Президент Рузвелт та мейор Фіорелло Ля Гвардія часто запрошували її полагодити непорозуміння з робітниками.

В 1934 році, маючи всього 32 роки, Анна Розенберґ почала працювати в Адміністрації Державної Відбудови (ця організація існувала короткий час підчас депресії) і скоро стала її реґіональним директором у Ню Йорку. Між 1936 і 1942 роком вона була реґіональним директором Управи Соціяльної Безпеки (Сошіел Сек'юріті Боард). Підчас Другої Світової Війни вона була реґіональним директором Військової Комісії Трудових Резервів (Вор Менпауер Комішен) у одному з найважливіших районів країни — в Ню Йорк Ситі. Серед її найбільших досягнень було рекрутування 20,000 робітників для військових заводів Генрі Кайзера на Тихоокеанському березі; також вона провела вивчення недостачі робітничої сили на фармах в усьому стейті Ню Йорк і запровадила систему переваг щодо робітництва для промислового міста Боффало, Ню Йорк.

В 1944 і 1945 роках вона була особистим представником спершу президента Рузвелта, а потім президента Трумана в Европейському Театрі Війни, де вона працювала з вояками, які верталися до дому. За свою працю вона дістала визнання і від генерала Айзенгавера і від генерала Омара Бредлі. Генерал Айзенгавер, Найвищий Головнокомандувач Аліянтів в Европі нагородив її в 1945 році Орденом Свободи — то була перша така нагорода, що він приділив цивільній особі, а президент Труман в 1947 році нагородив Анну Розенберґ Орденом Заслуги.

Останнім часом Анна Розенберґ успішно працювала приватно в галузі промислових взаємовідносин, працюючи як дорадник для Рокфеллера та інших індустрійних концернів. Недавно вона стала консультантом у справі людських резервів для Управи Військових Запасів Ярмії і Фльоти та для Управи Ресурсів Державної Безпеки.

Анна Розенберґ посідає тепер найвищий пост, який будь коли мала якась жінка у нашій військовій адміністрації. Те, що Маршал вибрав її, показує не тільки те, що він високо оцінив її заслуги, а також показує, які можливості дає Америка всім своїм громадянам. І багатьом американцям було прикро дізнатися про спроби перешкодити її призначенню. Було висунуто обвинувачення, що вона колись відвідувала збори комуністичного фронту. Поскільки таке обвинувачення поступило, Сенат був зобов'язаний дослідити цю справу, але жодних підтверджень не знайдено і справа виглядала так, що або йшлося про іншу особу, або ж то була спроба якихось недемократичних, не-американських елементів за всяку ціну очорнити репутацію Анни Розенберґ тільки тому, що вона є жидівського віровизнання. Якісь фанатики виступили проти її призначення, але тепер вона може вже вільно працювати без усяких перешкод у галузі, в якій Анна Розенберґ є експертом, завдяки своєму багаторічному досвіду, а її природній розум є загально визнаний.

ТЕПЕРІШНЯ ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА НА СОВЄТСЬКІЙ УКРАЇНІ

(Докінчення зі стор. 2)

скопи є волинського походження, невідомо. Місце їх уродження не подане.

Архиєпископ Макарій Оксіюк є не тільки архиєпископом львівським та тернопільським, він також є єпископом мукачівським, бо, як виходило б, — мукачівська єпархія та Карпатська Україна прилучені до львівської єпархії. До початку 1950 року в Станиславові сидів ще Антін Пельвецький, а в Самборі як єпископ самбірський і дрогобицький (решткн перемиської єпархії відданої Польщі) сидів ще Михаїл Мельник, оба бувші греко-католицькі священники.

Владикою на Кубанщині, як єпископ краснодарський та кубанський, є москвич Гермоґен Кожін, 67-літній старець, що єпископом став в 1945 році.

Порівнюючи загальне число єпископів в Совєтському Союзі — яке мало б тепер доходити до 70, — то побачимо, що 15 з них є на Україні, себто понад 20%. Виходило б, що на Україну патріярх звернув бачну увагу та розбудував там доволі правильну сітку православної єрархії, яка певно має не тільки займатися церковними справами, але також слідкувати за життям неспокійної України та помагати совєтській адміністрації правити з Москви Україною.

Впадає в очі, що подавляюча більшість православних єпископів України це зглядно молоді єпископи, хоч старші віком. Іншими словами, більшість єпископів патріяршої Церкви в Україні була поставлена вже по другім приході большевиків.

Шкода, що не знаємо більше про владик автономічної Церкви Олексія Громадського за часів німецької окупації України. Було б повчаючим знати, хто з них залишився на своїх українських позиціях із тих автономістів владик, що в часі німецької окупації трималися патріярха в Москві.

Зглядно рівномірно розбудована московським патріярхом сітка єпархій по всій Україні свідчила б теж, що совєтська влада добачує у цій церковній організації на Україні свого внутрішньо-політичного союзника.

Пам'яті д-ра М. Журка

29 жовтня 1950 р. від удару авта згинув трагічною смертю в Кембриджі (Міннесота) на 52 році життя український хірург-уролог, доцент Київського Медичного Інституту, автор кількох наукових розвідок, д-р Максим Журко. З його передчасною смертю український медичний світ втратив одного з визначніших лікарів, а наше громадянство свого передового члена.

Покійний народився 12 серпня 1898 р. в м. Березна на Чернігівщині. Вчився в чернігівській гімназії і довгі роки співав там, як соліст, в архиєрейському хорі. По закінченні середньої освіти записується на техніку, але скоро переходить звідти на медичний факультет київського університету, який закінчує в 1925 р.

Д-р М. Журко посвячує себе урологічній праці. Під проводом відомого професора Чайки спеціялізується в урології на університетській клініці, а згодом стає доцентом медичного факультету. В 1929 р. відбуває наукову екскурсію для спеціяльних урологічних студій до Парижа. По поверненні звідти на Україну попадає до большевицької тюрми і, немов би в подяку за свою посвяту науці, вдсиджує там 14 місяців.

В 1941 р. д-р М. Журко був мобілізований до большевицького війська, як лікар, і ранений осколком гранати коло Луцька на Волині. Прихід німців на Україну застає його в шпиталі. Залікувавши рани, повертається до своєї праці в київському шпиталі, де працює до 1943 р. Прибувши до Львова працює як асистент при Медич. Інституті, а згодом стає керівником урологічної клініки. Втікаючи перед большевиками, дістається до Братислави на Словаччині і там знову працює на університетській клініці. В часі закінчення 2-гої світової війни він був уже в Баварії, де гаряче взявся до організаційно-громадської праці. Упродовж трьох років бачимо його серед працівників Українського Червоного Хреста (У.С.Х.С.), а в 1948 р. він переходить до урологічного відділу шпиталю ІРО в Мюнхені. На еміґрації брав активну участь у праці Українського Медично-Санітарного Обєднання, в якому упродовж 3-х років був містоголовою.

До Америки приїхав д-р М. Журко на весні 1950 р. і почав працю, як лікар, в закладі для епілептиків в Кембридж, Мінн. де і настигла його несподівана смерть.

Покійний д-р М. Журко, живучи в умовах большевицької дійсности, ніколи не поривав зв'язку з рідною стихією і був завжди переповнений національним чуттям. Підчас окупації большевиками Львова і тут дав пізнати себе західним братам, як зразковий український патріот.

Тіло д-ра М. Журка по смерті спалено в крематорії. Отже не можна побажати, щоб американська земля була для нього пухом. Натомість є всі дані до того, що із зміною політичних обстанин прах д-ра М. Журка можна буде перевезти на Україну і сховати в рідній чернігівській землі.

К.

ПОШУКУВАННЯ

„Представництво на Европу Фонду Допомоги Українців Канади просить п. Александра Ничку, який у брит. зоні Німеччини й в 1950 році виїхав до Америки, зголоситися на його адресу:

Ukrainian Canadian Relief Fund
Bielefeld, Diesterwegstr. 9,
Br. Zone, Germany

Українські філятелісти організуються

В наслідок воєнних дій серед загального числа української еміґрації, опинилося й велике число філятелістів. Розкинені по всіх континентах, по цей бік Залізної Завіси, живуть без взаємного зв'язку і своєї організації, яку як конечну потребу хвилини відчуває кожний з нас.

Хоча під впливом зах.-европейського філятелістичного руху ряди українських філятелістів сильно зросли, то однак те відрадне явище не вплинуло на розріст української філятелістики і вона находиться під цю пору в комплетному застою та занедбанні. Треба ствердити, що причиною цього стану є відсутність організаційних форм дії української філятелістики.

Однак бажання українських філятелістів мати взаїмний контакт та організаційне оформлення нераз давали свій вияв в українській пресі зі зазивом до об'єднання. Але серед загальних злиднів на скитальщині та еміґраційної гарячки ці голоси і спроби пройшли непомітно, доказом чого є факт, що й досі нема загально об'єднуючої української філятелістичної організації. Те саме дало моральний поштовх невеликій групі українських філятелістів, що опинилися вже на вільній землі Вашинґтона, до дії. Заходом цієї групи українських філятелістів на першій ініціятивній нараді в дні 17 грудня 1950, повстав Ініціятивний Комітет Українських Філятелістів в Ню Йорку, що підготовляє статут та установчі Загальні Збори для повстання організації українських філятелістів під назвою „Союз Українських Філятелістів".

Провідною ідеєю Союзу Українських Філятелістів є об'єднати всіх українських філятелістів, поглиблювати й вивчати знання, що відноситься до філятелістики взагалі, а зокрема піднести українську філят. ділянку на відповідний рівень, розвиваючи й плекаючи ідею збирання українських поштових марок, праця над їх дослідами, збирання матеріялів та всіх даних, що є зв'язані з розвитком української філятелістики. В дальшому плянується відновити видання „Українського Філятеліста", що в своєму часі виходив 10 років у Відні під редакцією д-ра Турина та притягнути до співпраці в ньому всі поважні філятелістичні сили.

Здаючи собі справу з цього, що така широка база, яку Ініціятивний Комітет поклав в основу діяльности „Союзу Українських Філятелістів", не може бути здійснена малим гуртом людей, але потребує сильнішої піддержки з боку загалу українських філятелістів, Ініціятивний Комітет звертається до всіх українських філятелістів, де б їх химерна доля не закинула, щоб відгукнулися масово на зазив та висказали свою думку в цій дуже важливій справі, дали свої вказівки, а тим самим моральну апробату цьому починові. Листи з запитами й адресами українських філятелістів просить Ініціятивний Комітет слати на адресу секретаря Комітету п. Ярослава Петеша, 740 East 9 Street, Ню Йорк 9.

За Ініціятивний Комітет
Українських Філятелістів
в Ню Йорку
Д-р Євген Котик, Петро Войновський, Ярослав Петеш, Проф. Лев Попович, Д-р Юрій Railinський, інж. Трембіцький.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа **доконче** подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

* * *

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19764 Сух Тимка від Анни з Сухів Корда, д. Катерини з с. Чижиків (Львів).

79765 До людей доброї волі. Чапран Владислав з Судової Вишні (тепер в Англії) просить виставити йому ашуренс. Дорогу оплатить сам. Голоситися до ЗУАДКомітету у Филаделфії під ч. 19765.

19766 Піскозуб Франца з м. Кути (Косів) від Марчуя Евгенії, з д. Кравчук з Вижниці (Буковина).

19767 Янкощук Петра з с. Космач (Коломия) від Дзвінчук Онуфрія.

19768 Зазуля Ананстазію від її сестри сина Кутовий Ярослава.

19769 Пікіль Миколу від Магун Іван.

19770 Мацюк Романа, Степана і Трохима та Серафимович Александра, усіх з Бесарабії від Бабляк Логина.

19771 Губку Степанію з Манчестер від Гр. Двигайла.

19772 Банах Миколу з с. Яблонівка (Підгайці) від Бзовий Ілька.

19773 Худу Анну з с. Скорик (Збараж), Поселюжний Івана і Зеновію та Вінцентого Валевича від Худий Зеновія.

19774 Кравчук Андрія (Пітсбург ?) Гук Семена та Камінську Юлію від Кравчук Андрія.

Голоситися до:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В „Посмертній Згадці" по Миколі Подлецькому, поміщеній у 18 числі „Свободи" з 23. січня, підпис секретаря 176 відділу УНСоюзу, якого Покійний був членом, має бути: Петро Бабяк.

Invest in U.S. Savings Bonds

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щиру подяку всім тим, що віддали останню прислугу і пошану Дорогому мойому і незабутньому мужові бл. п. СТЕПАНОВІ СЕГЕР, якого ненадійно забрала невмолима смерть дня 30. грудня 1950 р., в Честер.

Зосібна сердечно дякую Вп. п. інж. Щербакові, який виявив стільки благородної душі в мойому горю. Вп. Пані Анні Урбан висказую найщирішу вдяку за спеціяльну опіку наді мною, яка не тільки допомагала мені словом, але і ділом, бо займалася влаштуванням похорону. Дякую П-у Струтинським за куплення цементового гробу, а П-ву Богуцьким за відступлення землі під домовину Покійного.

Дякую Вп. Отцям: Бацові, Барацькому і отцю з Фенікевіл за Богослужби, а спеціяльно Вп. о. Каноніку Мохнацькому за прощальну промову, та тим, що несли тлінні останки Покійного на вічний спочинок.

Далі дякую всім рідним, друзям, знакомим і організаціям за квіти на могилу Покійного, та за Служби Божі, за авта, за участь в похороні, та за вислови співчуття.

Дякую членам 352 відділу УНСоюзу і п. Яворському за їх гарну прислугу.

Також дякую УНСоюзові за виплачення скоро посмертної запомоги.

Прибита горем дружина
ЄВГЕНІЯ СЕГЕР

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. Запорозька Січ, від. 251, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 1. лютого, зараз по З. Сл. Божій. Проситься прийти і заплатити свої вкладки. Буде теж вибір уряду. — Д. Загута, предс.; Е. Купчик, секр.-кас.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в год. 1:30 пополудні, в Українській Галі на 2-гій вулиці, 213 Скунмекер Еве. Проситься членів прийти і заплатити свої місячні вкладки. — За уряд: П. Янковський, предс.; Й. Кудлик, кас.; М. Куць, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє, що наші збори відбудуться в неділю, 11. лютого в год. 1. попол., в У. А. Осередку під ч. 2965 Карпендер вул. Просимо членів про численну участь, бо маємо важні справи; також будемо мати до продажі Календарі У. Н. Союзу. — П. Андрушків, секр.

АКРОН, О. — На річних зборах Бр. Сош. св. Духа, від. 295, дня 21. січня, вибрано отсей новий уряд на рік 1951: О. Зепко, предс.; І. Куцик, заст.; М. Петруха, кас.; М. Філяс, заст.; В. Пулк, секр.; В. Лесняк, С. Дудівка і Г. Сташків, контрольори; Й. Баранецький, С. Осередчук і К. Зепко, надз. хворих; М. Хорощак, хорунжий; С. Яворський, дверник. Збори будуть відбуватися в 3-тю неділю по першім, о год. 1:30 пополудні, в галі української церкви, Washington & Able Sts. — В. Пулк, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 11. лютого, в год. 1:30 пополудні, в церковній залі. Увага: Щоб члени довго не сиділи і чекали, щоб збори розпочалися, вкладки будуть збирані від 1:30 до 2:30, опісля зачнуться збори, а члени можуть платити вкладки по одному. По скінченні зборів знову вкладки будуть збирані. Наші збори тривають 1-год., тому всі члени повинні учащати на збори. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

ОЗОН ПАРК, Н. Й. — Повідомляємо всіх членів Тов. Вільна Україна, від. 200, що збори відбуваються в другу суботу по першім. Наступні збори, що мають відбутися 10. лютого, відложено на суботу, 24. лютого, бо заля Клюбова зайнята протягом двох субот. Рівнож подається до відома всім членам, що в січні вибрано такий уряд на рік 1951: М. Савка, предс.; В. Балук, заст.; В. Ворґуль, фін. і рек. секр.; О. Коцопій, заст.; Е. Паращак, кас.; В. Цісик, заст. Контр. комісія: М. Дзядзьо, Й. Самборський і П. Великанович. Надз. хворих: Я. Мороз і Л. Балук. Тростіси: Я. Жатковський і М. Ворона. Порядчики зборів: К. Концур і В. Костишин. — В. Ворґуль, секр.; 95-23 — 93rd St., Ozone Park 16, N. Y. Tel.: VIrginia 7-3887-W.

ТАМАСТОН, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 421, буде мати місячні збори 10. лютого точно в 8. год. ввечорі, в українській салі на Проспект вул. Просимо всіх членів приходити на збори. — За уряд: Т. Михнів, предс.; М. Шипінка, кас.; Ю. Береза, секр.

ПОСМЕТНА ЗГАДКА

Дня 28. грудня 1950 р. помер у 78. році життя в Орандж, Конн.
ФИЛИП ЯРОШ,
член Тов. ім. Бойчевського, від. 10 У. Н. Союзу в Ансонія, Конн.

Покійний вступив до Союзу в 1902 році. Був добрим членом У. Н. Союзу. Оставив у смутку жену Теодозію 7 синів, 7 дочок і 7 внуків. Родився в селі Добровічах, пов. Ярослав, Галичина.

Похорон відбувся дня 30. грудня з дому жалоби до укр. катол. церкви св. Петра й Павла в Ансонії при великім здвизі родини, братів і знайомих, а відтак на цвинтар укр. катол. церкви св. П. й П. в Дербі, Конн. — В. Й. П.!

В. Глива, секр.

РОЗШУКИ

Пошукую вуйка АНДРІЯ ГАРГАЙ з Чистогорба, Галичина. Хто знає про нього, або він самий, прошу зголоситись до:

STOROSZKA JOHN
R. F. D. 2, Richmond, Va.

Пошукую ТИМКА ФУТРЕГА, сина Яцка, з села Полянки, пов. Лісько. Хто про него знає, або він сам, голоситись до:

DANIEL FUTREGA
718 Scranton Street
Scranton, Pa.

ПАНАХИДА ЗА ДУШУ БЛ. П. ІНЖ.
ЮЛІЯНА ПАВЛИКОВСЬКОГО
провідника української кооперації у рідним краю
відбудеться

ДНЯ 4-го ЛЮТОГО 1951 р. (НЕДІЛЯ), о год. 12:30 після Служби Божої (дванадцятки) в церкві св. Юрія в Ню Йорку.

Після Панахиди відбудуться сходини кооператорів у домівці „Провидіння" при 6-ій вул., ч. 221. Сходини присвячені спогадам про Покійного.

Просимо всіх кооператорів взяти участь.

УПРАВА ТОВ УКР. КООП.
в Ню Йорку.

ТАРЗАН, ч. 2522. Дальші інструкції.

Зі своєю незрівняною силою Ґгак вбив спису в лівий бік бика.

„Ходи сюди!" — закликав чоловік-горил. „Слідчі вичікують тебе".

„Ми вивоювали собі волю, Давиде!" — заверещав Ґгак. „Магари звільняють таких, що остаються вживих на арені після того, як звірята падуть у бою!"

„Іди до дому архівів на працю" — переклав Саґот його слова. „Потім підеш до ями на вівісекцію вчених".